

„Isten ezt felelte Mózesnek: Vagyok, aki vagyok. Majd azt mondta: Így szólj Izráel fiaihoz: A „Vagyok” küldött engem hozzátok.”

Kedves Testvérek! Azért jöttünk ma el az Úr házába, hogy keressük őt. A mai napra kijelölt ószövetségi igeszakasz pedig talán a legjobb igeszakasz erre nézve. Isten titokzatos neve ugyanis nagyon egyszerű üzenetet tartalmaz: „Isten jelen van”. Ebben tulajdonképpen nincs is más tartalom. Az igazi kérdés ugyanis nem a név jelentése. Isten jelen van, ez egyértelmű, de hogyan van jelen? Milyen esemény kapcsán hangzik el egyáltalán ez a név? Itt kezdődnek megértésünk nehézségei. Mózes a sanyargatott népe miatt kesereg, Isten ekkor jelent meg számára. Azt mondta magáról: „vagyok, aki vagyok”. Igen különös név ez, ha jobban meggondoljuk. Isten úgy mutatkozott be Mózesnek, ahogy soha senki eddig a történelemben. Lehetetlen helyzetben csak annyit mond bátorításként, hogy ő létezik. Igen nehéz dolgunk van tehát ennek megértésében.

A gyermekek szokták játszani azt a játékot, amiben így szólnak egymáshoz: amerikából jöttem, mesterségem címere ... . Ez a kis mondóka jól példázza, hogyan szoktunk bemutatkozni egymásnak. A mostani alkalmunkra is így érkeztünk feleségemmel közéték, hogy elmondjuk kik vagyunk: Adrienn és Tamás, lelkipásztorok, Sátoraljaújhelyből. Hétköznapi emberekként sokszor igen könnyű dolgunk van, ha meg akarjuk ismerni a másikat. Sokszor elég néhány perc, hogy meglássuk, a másik milyen ember. Hát Istennel szemben ez egészen másképp történik.

Egy élet is kevés, hogy megismerjük akár csak egy apró részletét is az ő hatalmának. Mégis adódnak olyan pillanatok, amikor Isten megmutat valamit önmagából, személye titkából. De ő akkor is csak titokzatos nevet használ. Nem árul el számunkra semmit sem önmagáról, csak annyit, hogy ő él. Önmagunktól ugyanis semmi mást nem tudhatunk meg Istentről, csak hogy ő létező valóság. Tapasztaljuk jelenlétét életünkben, ahogy Mózes is tapasztalta. A Szentírás ezért kíván támpontokat adni számunkra. Hogyan ismerhetjük meg Istent? A felolvasott igeszakasz két módot említ: mások hitén keresztül és Isten tettein keresztül ismerhetjük meg a mi Urunkat.

Istent tehát először embertársaink hitén keresztül ismerhetjük meg. A Szentírás ugyanis tele van olyan személyekkel, akik Istentről tettek hitvallást. Szinte kivétel nélkül minden Bibliai hős szorult helyzetben volt egykor. Mindannyian Istentől kértek és vártak segítséget. Benne bíztak annak ellenére is, hogy emberileg lehetetlen helyzetben is voltak. Isten pedig mindig mellettük állt, segítségét és támogatását biztosította számukra. Mózes személyét is így látjuk. A népe Egyiptom földjén élt. A korábbi fejezetek arról tanúskodnak, hogy az egyiptomiak rabszolgaként bántak velük, kínozták, gyilkolták őket. Sőt, ha ez még nem

lenne elég, Mózes elkeseredettségében még meg is ölt egy egyiptomit. Ő így nem csak rabszolga nép szülötte volt, hanem most már menekülni is kényszerült arról a földről.

Jól látjuk a történetben, hogy míg Mózes a fáraó nevelt fiaként jól élt, addig nem esik szó arról, hogy kereste volna Istent. A gyilkossága pedig egyenesen arról tanúskodik, hogy inkább szerette a maga kezébe venni a dolgokat. Úgy gondolhatta, hogy ha megöl egy egyiptomit, a népe majd mellé áll, és együtt megszabadulnak a fogságból. De nem így lett, hiszen senki sem akarta magára vonni az egyiptomi fáraó haragját. Pont elég volt számukra az a sanyargatás, amit ki kellett állniuk. Sokan közülük nem is éltek túl ezt a rettenetes helyzetet.

Mózes tehát menekülni kényszerült. Ott találta magát a kiszáradt pusztában, élelem és víz nélkül, otthon nélkül, család nélkül. Aztán az ott élők befogadták, feleséget adtak mellé, így most már nem menekült lett, hanem jövevény. Mondhatnánk, hogy „cseberből vederbe”. Mózes eljutott a fáraói udvar luxusából a pusztába, ahol jövevényként juhokat őrzött.

A Biblia Istenét ilyen helyzetekben ismerheti meg az ember igazán. Nem a fáraó palotájában, nem a kényelmes lakosztályokban, hanem a pusztában, juhokat legeltetve. Mózes pedig éles eszű ember volt. Meglátott egy égő bokrot a perzselő sivatagban, és gyanús lett számára. Isten nem tett mást, mint lángra gyújtott egy már kiszáradt növényt, és nem hagyta elporladni. Mózes pedig észrevette ezt. A fáraó fogadott fia pusztában juhokat legeltet, és közben egy égő bokrot lát. Azt kell, hogy mondjuk, hogy bizony szükség van az ilyen emberekre. Szükség van olyanokra, akik a teljesen abszurd, sőt kilátástalan helyzetekben képesek meglátni azt a csodát, mely valóban emberfeletti hatalomról beszél.

Mondhatnám azt, hogy minden nap történnek gyógyulások. A világban csak ezen az éven több millió gyógyult beteget tartunk számon a világ minden tájáról. Talán még lehetetlen helyzetből, a lélegeztető gépek kilátástalanságából is ezrek menekültek meg. Vajon hány embernek jutott eszébe, hogy hálát adjon Istennek, kinek jutott eszébe egyáltalán, hogy csodáról beszéljen? A Szentírás nem azt tanítja, hogy csodák csak a hívő emberekkel történnek. Azt tanítja, hogy a hívő emberek képesek meglátni a hétköznapi élet csodáit.

Mózes példáján megláthatjuk, hogy ő hogyan hitt Istenben. Kereste a csoda forrását, közel merészkedett az égő bokorhoz. Mikor pedig Isten szólt hozzá, Mózes őszintén válaszolt. Nem elégedett meg azzal, hogy Isten csodát tett előtte. Nem elégedett meg az ígérettel, hogy Isten meglátta népe nyomorát, és segítséget kínál számára. Ő meg akarta ismerni azt az Istent, aki elhívta őt. Nem ment el a küldetés mellett szó nélkül, hanem

kereste, kérdezte, vágyakozott Isten után. Hát ez az, amit mások hitéből mi is megkaphatunk. Az, ahogyan nem elégedett meg Mózes a kapott szavakkal. Nem menekült el a csoda láttán, még ha kezét arcához is emelte. A Szentírás minket is arra bátorít, hogy ne elégedjünk meg azzal, amit eddig kaptunk az Úrtól. Keressük őt szent igéjén keresztül, olvassuk többet az ő szavát. Vágyjunk minél inkább megismerni azt az Urat, aki elhívott bennünket!

Másodszor pedig: Istent | tettein keresztül ismerhetjük meg. Ő úgy mutatkozott be Mózesnek, hogy „vagyok, aki vagyok”. Abban a helyzetben, abban a kilátástalanságban az Úr nem azt mondta neki, hogy „hatalmas vagyok”, és nem is azt, hogy „én vagyok az Isten”. Csak annyit szólt: „vagyok”. Mert az ő létezése és a tőle kapott tapasztalatok alapján egyértelművé kell, hogy váljon: „Isten az egyedüli Úr mennyen és földön”. Nem azt mondta, hogy én vagyok a „szabadító Isten”, mert a „vagyok”-ban ez is benne van. Az eredeti kifejezés ugyanis fordítható jövő időben is így: „én vagyok az, aki mindig leszek”. Vagy ránk nézve: „én vagyok az, aki mindig veled leszek”. Igen, Isten az az ÚR, aki nem hagyja el övéit. Nem változik, hatalma örök és állandó. Ez az Úr pedig a kezdetektől fogva hajlandó megmutatni hatalmát az embereknek.

Azonban ez a név, „vagyok, aki vagyok”, egyúttal azt is megmutatja számunkra, hogy Isten nem robotokként bánt velünk. Nem azt mondja, hogy én vagyok a parancsnokotok. Ő csak arról biztosít bennünket, hogy jelen van életünkben, ahogyan Mózes életében is jelen volt. Ő elhív bennünket, ahogyan Mózeset is elhívta. Támogat, példákat ad számunkra. Szentírásában pedig akaratát jelentette ki. Mégis, a döntéseket ránk bízta. Útmutatásával bár vezeti életünk menetét, vezeti közösségeinket is. A helyes döntést azonban nem adja szánkba. Mózeset elhívta, erejéről biztosította, bizonyosságokat adott számára. De a „hogyan” nem adta meg számára.

Azt várja tőlünk, hogy akaratát megértve, mérlegelve magunk hozzuk meg életünk döntéseit. Istent nem úgy ismerjük meg, hogy ő megszabja, mit tegyünk. Vannak, akik úgy hoznak meg döntéseket, hogy mindig mindenről ígét várnak. Talán még Bibliájukat is úgy nyitják fel, mintha valamilyen „döntésautomata” lenne, melybe bedobva az érmét, helyes döntést ad. Mennyivel könnyebb lenne az életünk. Minden felelősséget Istenre háríthatnánk. Ő mutatta ezt az utat, ha az nem is gyümölcsöző, még ha semmit sem teszünk is, hát a Szentírásban így olvastuk. Mennyivel könnyebb úgy cselekedni, hogy mást teszünk felelőssé. A Szentírás azonban nem így működik. Látásmódot kínál, Isten akaratát jelenti ki. Az ő akarata, hogy szeret bennünket, és javunkat akarja. Sőt, mindennek a mi üdvösségünkre kell szolgálnia. A döntéseket azonban ránk bízta.

Életünk pedig ebből a felelősségből áll. Minden nap dönthetünk Isten mellett, hirdethetjük akaratát, magasztalhatjuk csodáit. De dönthetünk úgy is, hogy a tőle kapott javakat földbe ássuk. Mint a talentumok példázatában látjuk: nem mondta meg a szolgáknak, mit kezdjenek a kapott javakkal. Egyértelművé tette viszont, hogy gyarapodni kell: „ott is aratsz, ahol nem vetettél”. A módot nem szabja meg, csak a látásmódot adja élénk. A döntéseket nem hozza meg helyettünk, de a célt megadja számunkra: „tegyetek tanítványokká minden népeket”. Nem írja elő, mit és hogyan tegyünk, de Fiát feláldozta a kereszten értünk. Nem kell tovább vétkeink miatt bűnben élnünk, hanem tiszta lelkiismerettel szolgálhatjuk őt az ő dicsőségére.

Ezért olvassuk így igéjében: „lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága”. Mert a mécses nem reflektor, csak egy rövid szakaszt világít meg. Nem mutatja meg számunkra jövőnket, nem avat be minden tervébe. De elegendő segítséget ad ahhoz, hogy helyesen dönthessünk. Istent így ismerhetjük meg: tettein keresztül, áldásán keresztül, Szentlelkének munkáján keresztül, hogy visszatekintve meglátjuk áldó karját életünkben. Úgy ismerhetjük meg őt, ha nyitottak vagyunk felé, keressük őt igéjében, imádságban, keresztyén közösségben. Döntéseinkhez valóban kész áldását adni. Azon az úton vezetni lépteinket, melyen járunk. Lássuk hát meg az Urat, aki úgy cselekszik, hogy minden a mi üdvösségünkre szolgáljon.

Összefoglalás: Az Úr tehát bemutatkozik számunkra Mózesen keresztül: „vagyok, aki vagyok”. Ő kijelentette, nem változtat ezen: „velünk van minden nap”. Keressük hát őt, aki mindvégig mellettünk áll. Akarjuk jobban és jobban megismerni őt, aki hatalmas Isten mindenek felett. Döntéseinkben támogat bennünket, igéjével utat mutat számunkra. Áldó karjával kész áldását adni életünkre, hiszen ő már mindent feláldozott értünk. Hálából bízunk benne, várjuk tőle életünk áldását. Keressük őt, ismerjük meg minél jobban akaratát, hogy életünk az ő kezében lehessen. Az övé legyen minden dicsőség, most és mindörökké. Ámen.

Kádár Tamás György